

Niet alle producten kunnen op de vorken gedragen worden maar met de juiste voorzetapparatuur is er maar weinig dat een heftruck niet aankan.

Geen last onmogelijk...

Door Robin Meczes

Hoe veelzijdig ook, vorkheftrucks zijn niet echt geschikt voor het vervoeren van producten die niet braaf op hun vorken blijven zitten. Gelukkig zorgt de grote keuze aan speciale voorzetstukken op de markt ervoor dat het woord 'onmogelijk' niet voorkomt in het woordenboek van heftrucks.

Dankzij deze voorzetapparatuur – uiteenlopen van dubbele lastdragers tot geavanceerde apparatuur als vacuüm voorzetstukken voor het vervoeren van glaspanelen - zijn er werkelijk maar weinig lasten waar vorkheftrucks niet voor ingezet kunnen worden.

Wanneer een last moeilijk met de vorken vervoerd kan worden, stelt dat de gebruiker voor een serieus probleem, ongeacht of het over zijn belangrijkste product gaat dat hij dagelijks moet verplaatsen of om een sporadisch product dat maar heel af en toe verplaatst moet worden. Gelukkig kunnen veel last problemen opgelost worden met standaard voorzetapparatuur. Zelfs wanneer bestaande producten geen oplossing bieden, zijn de meeste fabrikanten wel bereid om een nieuw voorzetstuk op maat te maken door ofwel een standaard voorzetstuk om te bouwen of een volledig nieuwe te creëren.

Sommige voorzetapparaten zijn louter een aanvulling op de basisvorken - zoals vorkverstellers waarmee de opening tussen de vorken aangepast kan worden of side-shifts waarmee vorkheftrucks uitgevoerd zonder integrale sideshift de vorken toch zijdelings kunnen bewegen. Andere voorzetstukken vervangen de standaardvorken van de truck zoals dubbele palletdragers waarmee je twee pallets naast elkaar kan heffen. Nog andere hebben dan weer helemaal niets meer met vorken te maken, hierbij te denken aan klemmen, kraanarmen, gieken of doornen waarmee de truck een enorme variëteit aan lasten kan heffen en verplaatsen als dozen,

Main image:
Papierrollenklem
Papierrollen zijn één van de vele producten die zich niet echt lenen voor vervoer met gewone vorken (Copyright foto Getty Images).
1. Klem voor bakstenen en betonblokken
De bouwrijverheid is een fervente gebruiker van voorzetapparatuur, vooral klemmen zoals deze van Kaup voor het verplaatsen van lasten die niet op pallets staan, zijn populair (Foto met dank aan B&B Attachments).
2. Klem voor schuimplastic
Met voorzetstukken kunnen zelfs delicate producten vervoerd worden zoals dit schuimplastic (Foto met dank aan Bolzoni-Auramo).
3. Roterende klem
Voorzetapparatuur krijgt een extra dimensie als ze lasten niet alleen kunnen grijpen maar ook kunnen draaien (Foto met dank aan Bolzoni-Auramo).

witgoed, vaten, tonnen, slangen, buizen, haspels of rollen maar ook zaken met grillige vormen zoals volledige motoren of speciale verpakkingen.

“Wanneer een last moeilijk met de vorken vervoerd kan worden, stelt dat de gebruiker voor een serieus probleem, ongeacht of het over zijn belangrijkste product gaat dat hij dagelijks moet verplaatsen of om een sporadisch product dat maar heel af en toe verplaatst moet worden...”

Daarom is het ook niet verwonderlijk dat zoveel sectoren voordeel halen uit de extra veelzijdigheid die voorzetapparatuur vorkheftrucks bieden. Vooral de bouwrijverheid is een fervente gebruiker van voorzetapparatuur aangezien veel producten waarmee ze werken niet op pallets aangeleverd worden of vervoerd kunnen worden als betonblokken en vloertegels. Ook bedrijven die vaten en tonnen moeten behandelen, zijn enthousiaste gebruikers van voorzetstukken. Niet alleen omdat het bijna onmogelijk is om een lastdrager onder een ton te krijgen maar ook omdat dit soort last meestal veel te groot is voor manuele handling. Maar soms is het niet het product maar wel de snelheid of het aantal keren dat het verplaatst moet worden die een voorzetstuk vereisen. De dranksector is hier een goed voorbeeld van, zij gebruiken graag voorzetapparaten waarmee ze twee of meer lasten (vaak pallets) tegelijk kunnen verplaatsen. In sommige situaties wordt voorzetapparatuur gemonteerd om een last op een specifieke te behandelen, zoals rotatie. Dit kan van pas komen als een vorkheftruck stukgoederen opgevangen in een bak moet verplaatsen naar de vultrechter aan het einde van een voedsel productielijn bijvoorbeeld of wanneer producten

van de ene palletbox in een andere overgebracht moeten worden, of wanneer de originele belading onstabiel of onbruikbaar is geworden.

Buitengewoon flexibel

Het gebruik van voorzetapparatuur biedt veel voordelen deze diversiteit aan mogelijkheden is bijna net zo divers als het aantal verschillende voorzetstukken beschikbaar op de markt. Natuurlijk bestaan er ook andere systemen om lastige ladingen te verplaatsen - transportbanden en kranen zijn de belangrijkste voorbeelden van deze alternatieven - maar dit zijn vaak vaste installaties, geen mobiele. Ze kunnen dus vaak niet gebruikt worden voor het laden en lossen van voertuigen of het wegzetten van producten in een magazijnstelling. Bovendien kunnen ze niet zo snel omgebouwd worden om een ander soort product te verplaatsen. Eén enkele heftruck met één of meer voorzetstukken daarentegen kan op diverse plaatsen in het bedrijf ingezet worden voor zowel het “gewone werk” als voor speciale handling van goederen en dat allemaal in één enkele dienst.

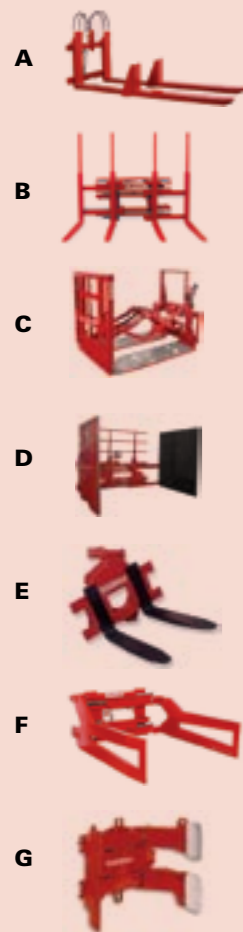
“De voordelen met deze diversiteit aan mogelijkheden is bijna net zo divers als het aantal verschillende voorzetstukken beschikbaar op de markt.”

Voorzetapparatuur helpt ook ruimte te besparen, ze kan producten zonder lastdrager verplaatsen, bv witgoed met een klem. Mits er in deze gevallen geen pallet nodig is, wordt er aan laadruimte gewonnen en wordt de beschikbare ruimte dus beter benut, dit is vooral interessant bij het laden van een vrachtwagen. Daarnaast kunnen voorzetstukken het transporteren van producten ook veiliger maken. Een hoge →

Mogelijke voorzetstukken

→ koelkast zal op een pallet veel minder stabiel staan en vervoerd kunnen worden dan wanneer ze aan alle kanten vastgeklemd wordt. Een zware loden buis zal bijvoorbeeld ook veel minder snel op hol kunnen slaan wanneer ze over een doorn geplaatst wordt.

Verder werkt een heftruck die twee of meer pallets tegelijk kan vervoeren natuurlijk veel efficiënter indien er meerdere lasten van punt a naar punt b gebracht moeten worden. U kunt aandragen dat het misschien eenvoudiger zou zijn om twee heftrucks te gebruiken dan één met een dubbele palletdrager? Ja, maar dan moeten er ook twee trucks aangeschaft, operationeel en onderhouden moeten worden, bovendien moeten er twee chauffeurs aangetrokken worden in plaats van één. Bovendien rijden er dan twee keer zoveel heftrucks rond in dezelfde ruimte wat dan weer de veiligheid en gezondheid in het gedrang kan brengen.

Een kleine waarschuwing

Ook in dit verhaal is er een keerzijde aan de medaille. Eerst en niet in het minst is er de kostprijs, bepaalde voorzetstukken, meestal de meer complexe of de voorzetstukken op maat gemaakt zijn erg duur en kosten soms zelfs meer dan de heftruck waarop ze gemonteerd

- A. Uitschuifbare vorken.
- B. Meervoudige vorkversteller
- C. Push Pull
- D. Klem
- E. Rotator
- F. Balenklem
- G. Papierrolklem

worden. De investering weegt echter vaak niet op tegen de voordelen die de voorzetapparatuur biedt, vooral wanneer er geen andere opties zijn of indien het voorzetstuk het plaatsen van een ander op te zetten systeem overbodig maakt.

Sommige voorzetstukken kunnen de zichtbaarheid door de mast serieus hinderen maar dit is grotendeels afhankelijk van het soort voorzetstuk dat gebruikt wordt. Daarnaast hangt het voor een deel ook af of het voorzetstuk permanent gebruikt wordt en vast op de mast gemonteerd is of alleen geplaatst wordt wanneer dit nodig is, en zoals meestal gebeurt, op het aanwezige vorkenbord gemonteerd wordt - wat het reeds beperkte zicht voorwaarts nog meer hindert.

Het belangrijkste nadeel van voorzetapparaten is echter hun belasting en de invloed die ze daarmee op de restcapaciteit van de heftruck hebben. Met voorzetapparatuur moet de heftruck namelijk niet alleen de last maar ook het voorzetstuk heffen. Hierdoor vermindert de effectieve capaciteit van de heftruck voor het heffen van de last. Bovendien zullen de voorzetstukken ook het lastzwaartepunt verleggen, wat ook weer de capaciteit van de heftruck beperkt.

“ Voorzetstukken zijn zeker geen items om uit het oog te verliezen, ze zijn namelijk vaak onderhevig aan ernstige slijtage. De meeste voorzetapparatuur moet dan ook regelmatig een onderhoudsbeurt krijgen.”

Het berekenen van capaciteiten en restcapaciteiten dient altijd door de leverancier van uw vorkheftruck uitgevoerd worden, met de notitie dat deze berekeningen alleen van toepassing zijn op die specifieke heftruck met dat specifieke voorzetstuk en die specifieke lading. Het is dus van groot belang dat u het voorzetstuk alleen op deze heftruck gebruikt daar waarvoor de berekening werd gemaakt en niet monteert of overzet op een andere truck (hoe gelijkwaardig die ook mag zijn) of dat u er geen andere lasten mee gaat vervoeren. Hoe verleidelijk het ook mag zijn, vervoer geen buis van 3 meter lang met een doorn berekend voor het vervoeren van een buis van 2 meter lang zonder te laten controleren of dit kan. De gevolgen kunnen rampzalig zijn.

Overpeinzing

Er zijn ook enkele praktische zaken om rekening mee te houden bij het inzetten van voorzetapparatuur, waarbij de belangrijkste overweging waarschijnlijk het onderhoud is. Voorzetstukken zijn zeker geen items om uit het oog te verliezen, ze zijn namelijk vaak onderhevig aan ernstige slijtage. De meeste voorzetapparatuur moet dan ook regelmatig,

zo ongeveer om de 250 tot 300 uur, een onderhoudsbeurt krijgen. Nu, het onderhoud zelf is meestal niet zo verschrikkelijk ingewikkeld maar het aantal uren bijhouden dat het voorzetstuk gebruikt wordt, is dat vaak wel. Tenzij het natuurlijk vast gemonteerd zit op een heftruck met een urenteller. Ook zal het moment waarop het voorzetstuk onderhouden moet worden, bijna nooit samenvallen met het moment waarop de heftruck zelf onderhouden moet worden. Zonder behoorlijke planning heeft u dus, hoewel tijdelijk, wel een voorzetstuk maar geen heftruck om mee te werken of wel een heftruck maar geen voorzetstuk.

Verder moeten chauffeurs van heftrucks ook naar behoren opgeleid worden voor het gebruik van de voorzetapparatuur, hoe eenvoudig ze ook zijn. Om gezondheids- en veiligheidsredenen moet u ervoor zorgen dat chauffeurs die niet behoorlijk getraind zijn in het gebruik van bepaalde voorzetapparatuur er ook niet mee aan de slag kunnen.

Het aantal voorzetstukken dat u nodig heeft en het aantal heftrucks waarop ze gemonteerd worden, is nog een belangrijk item. Als u het voorzetstuk maar af en toe nodig heeft, is er geen probleem. Maar wanneer het een spil is in uw productieproces, is het misschien geen slecht idee om een reserve voorzetstuk en een reserveheftruck aan te schaffen voor het geval dat er één storing geeft. Maar zoals gezegd hangt dit volledig af van het soort voorzetstuk dat u gebruikt, het is vanzelfsprekend dat u geen uitgave wil doen aan voorzetapparaten die toch bijna niet gebruikt worden.

Een andere strategische keuze die moet maken is of u het voorzetstuk vast op de heftruck monteert of het alleen plaatst wanneer u het nodig heeft. Eenvoudige voorzetstukken zoals verlengsloffen bijvoorbeeld kunnen snel aangebracht en verwijderd worden. De meer complexe voorzetstukken zoals hydraulische telescopische vorken of dubbele palletdragers nemen flink wat meer tijd in beslag. Deze worden dan ook vaak als permanente elementen gemonteerd. Door een voorzetstuk

permanent op de truck te plaatsen, kunt u de heftruck natuurlijk niet meer als gewone vorkheftruck gebruiken wat geen probleem is als deze truck met het voorzetstuk ook daadwerkelijk voortdurend gebruikt wordt maar anders is het toch wel een beetje een verspilling van de inzet mogelijkheden van de truck. Gelukkig zijn vele voorzetapparaten tegenwoordig uitgerust met een snelkoppeling om ze aan te sluiten op het hydraulische systeem. Hierdoor kunnen ze niet alleen veel sneller aan- en afgekoppeld worden maar hoeft de bestuurder zijn cabine ook niet meer uit om het hydraulische systeem handmatig aan of af te koppelen.

“Het belangrijkste nadeel van voorzetapparaten is echter hun belasting en de invloed die ze daarmee op de restcapaciteit van de heftruck hebben.”

Tot slot raden wij u aan goed te bekijken of een voorzetstuk de handling wel degelijk sneller doet verlopen. Dubbele palletdragers die pallets naast elkaar vervoerd, werken niet altijd twee keer zo snel als één enkele gewone vorkheftruck. Er is namelijk niet alleen tijd nodig om het voorzetstuk te monteren maar ook de bestuurder zal meer tijd nodig hebben om de vorken in de juiste positie te brengen vooraleer hij de dubbele last kan oppikken. Verder wordt manoeuvreren ook nog bemoeilijkt en dus tijdrovender met de dubbele last.

In zulke gevallen kan men soms beter zoeken naar een totaal andere oplossing, zoals de NPV20ND dubbele pallettruck met platform van Cat Lift Trucks uitgevoerd met een compacte duplex mast en twee sets vorken om twee pallets boven elkaar tegelijk te vervoeren.

Geen van deze praktische overpeinzingen zijn echter onoverkomelijk. Als puntje bij paaltje komt, is er dan ook echt heel weinig dat een heftruck niet aankan met behulp van voorzetapparatuur - en er zijn dan ook weinig redenen om op zoek te gaan naar andere oplossingen wanneer een voorzetstuk op uw heftruck het werk kan klaren. ■

4. Klem voor wit en bruingoed

Het zicht van de bestuurder kan flink beperkt worden door de voorzetapparatuur of de last (Foto met dank aan Bolzoni-Auramo).

5. Multipalletdrager

Meerdere pallets tegelijk kunnen vervoeren verhoogt de productiviteit - zo lang uw vorkheftruck de last natuurlijk aankan (Foto met dank aan Kaup).

Voorkeursleveranciers voor voorzetapparatuur

Cat Lift Trucks werkt het liefst samen met de volgende leveranciers van voorzetapparatuur voor vorkheftrucks - Cascade, Bolzoni-Auramo en Kaup.

Het in de VS gesitueerde **Cascade** biedt een enorm programma voorzetapparatuur aan waaronder side-shifts, vorkverstellers, integrale vorkverstellers, klemmen, push-pulls, rotators en meervoudige vorkverstellers. Ze leveren ook omgebouwde voorzetapparatuur en voorzetstukken op maat gemaakt.

Het leveringsprogramma van de Italiaanse fabrikant **Bolzoni-Auramo**, een gereputeerde producent van voorzetapparatuur bevat rolklemmen, klemmen voor balen pulp en afvalpapier, side-shifts, vorkverstellers, Multi-pallet dragers, dozenklemmen, push-pulls, rotators, reachvorken en bandenklemmen. Eén van hun laatste nieuwe producten is de AR-serie papierrolklem die papierrollen met een diameter tot 1860 mm en een gewicht van 4600 kg kunnen heffen en bovendien 180 graden kunnen draaien.

Het Duitse **Kaup** levert reachvorken, rotators, multipalletdragers, vorkverstellers, side-shifts, klemmen, pantografen, doornen, laadbakken, sneeuwschuivers, kraanarmen en nog vele andere voorzetstukken. Ze hebben onlangs hun T 429-1-2-3 triple pallet handler geïntroduceerd die tot wel 4500 kg met een zwaartepunt van 600 mm kan heffen en hun nieuwe S-klasse push-pull voor de handling van ladingen op slipsheets in plaats van op pallets.